

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školní vzdělávací program pro
předškolní vzdělávání

1	Identifikační údaje o škole.....	3
1.1	Název ŠVP.....	3
1.2	Údaje o škole.....	3
1.3	Zřizovatel.....	3
1.4	Platnost dokumentu.....	4
2	Obecná charakteristika školy.....	5
2.1	Velikost školy.....	5
2.2	Lokalita školy.....	5
2.3	Charakter a specifika budovy.....	5
3	Podmínky vzdělávání.....	7
3.1	Věcné podmínky.....	7
3.2	Životospráva.....	10
3.3	Psychosociální podmínky.....	12
3.4	Organizace chodu.....	13
3.5	Řízení mateřské školy.....	17
3.6	Personální a pedagogické zajištění.....	18
3.7	Spoluúčast rodičů.....	18
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	19
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	20
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	21
4	Organizace vzdělávání.....	24
5	Charakteristika vzdělávacího programu.....	29
5.1	Zaměření školy.....	29
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu.....	30
5.3	Metody a formy vzdělávání.....	31
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných.....	32
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	35
5.6	Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka.....	38
6	Vzdělávací obsah.....	40
6.1	Integrované bloky.....	40
6.1.1	Forma vzdělávání: Denní.....	40
6.2	Popis zpracování třídního vzdělávacího programu.....	70
6.3	Dílčí projekty a programy.....	71

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

MOTIVAČNÍ NÁZEV: Společně pod jednou střechou - podtitul STROM

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Mateřská škola „U kamarádů“, Havířov-Podlesí, Čelakovského 4/1240, příspěvková organizace

SÍDLO ŠKOLY:

Čelakovského 1240/4, Havířov-Podlesí, 73601

KONTAKTY:

e-mail: reditelka@mscelakovskeho.cz

web: www.mscelakovskeho.cz

REDIZO: 600135683

IČO: 70958289

IZO: 107624532

STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Bc. Zuzana Nováková

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: Všichni pedagogové, písemně zaznamenala Bc. Kristýna Pokorná

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Statutární město Havířov

ADRESA ZŘIZOVATELE:

Svornosti 2

736 01 Havířov - Město

KONTAKTY:

Vedoucí odboru školství: ing. Marcela Kaslíková

tel.: 5960803126

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: 1. 9. 2022 - 31. 8. 2025

VERZE ŠVP: 5

ČÍSLO JEDNACÍ: MŠČe 178/2022

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 29. 8. 2022

DATUM PROJEDNÁNÍ SE ZŘIZOVATELEM: 12. 9. 2022

.....

ředitel školy

Bc. Zuzana Nováková

.....

Razítko školy

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: 72

Počet tříd: 3 třídy běžné

Počet pracovníků: 18

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty, apod.).

2.2 Lokalita školy

Lokalita školy:

Mateřská škola se nachází ve městě, není však poblíž hlavní sinice, je v klidném prostředí. Je dostupná ze všech částí města, poblíž jsou autobusové zastávky, u budovy je parkoviště, kde mohou ZZ zaparkovat auto, pokud jím dítě dováží.

Část Havířova, kde je naše mateřská škola umístěna se nazývá Podlesí a v této lokalitě je spousta vzrostlých stromů.

Také zahrada mateřské školy je osázená stromy, které dětem poskytují stín v letních měsících.

2.3 Charakter a specifika budovy

Charakter a specifika budovy/budov:

Budova je charakteristickou stavbou let 1967, kdy byla také dostavěna a od září tohoto roku zahájila provoz. Budova je dvoupodlažní. Původně byla mateřská škola pěti třídní, se čtyřmi vstupy do budovy. Dvě spodní třídy sloužily jako jesle a tři třídy v 1. NP sloužily jako homogenní třídy. V roce 2001 - 2002 byl velký úbytek dětí a tak tehdejší vedení města rozhodlo o snížení kapacity školy. Jedna část budovy byla stavebně předělána pro účely sociálních služeb města Havířova a z druhé části zůstala trojtřídní mateřská škola a tak je tomu dodnes.

Budova disponuje velkými prostornými třídami, dvě jsou v 2. nadzemním podlaží a jedna třída se nachází v 1. nadzemním podlaží. U každé třídy je šatna pro děti, vlastní WC a umývárny a také přípravný jídelna.

Máme také vybavenou vlastní kuchyň, ve které je vařena kvalitní strava pro děti.

Směrem do zahrady je vstup ze spodní třídy na venkovní, částečně zastřešenou terasu.

Dopravní dostupnost školy:

Budova je umístěna v blízkosti autobusových zastávek i autobusového stanoviště, je tedy dobře dostupná dětem z širokého okolí.

Z boční části budovy je vybudováno velké parkoviště, kde mohou parkovat ZZ, pokud dováží děti do MŠ automobily.

Informace z historie školy:

Mateřská škola byla dostavěna v roce 1967 a téhož roku byl také spuštěn provoz školy. Budova byla pětitřídní, se čtyřmi samostatnými vstupy a byla zkolaudována jako společné zařízení Jesle a Mateřská škola. Takže se zde nacházely dvě jeselské třídy a tři třídy mateřské školy.

V blízkosti mateřské školy jsou tři základní školy, nákupní centrum, autobusové nádraží, zimní stadion, vybavené dětská hřiště mobiliářem a novými povrchy.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Věcné podmínky

Prostory.

Naše mateřská škola má odpovídající prostory pro děti, jejich uspořádání a vybavení poskytuje dětem možnost skupinových a individuálních činností.

Každá třída je rozdělena na dvě části: v jedné jsou stoly a židličky, zde si děti hrají a rovněž se zde podává jídlo. Ve druhé části je volný prostor, ve kterém si děti hrají a po obědě zde na rozložených lehátkách odpočívají. Každá třída má svou šatnu, umývárnu a WC.

Naše třídy jsou dostatečně vybaveny dětským nábytkem a hračkami, které jsou dětem volně přístupné v otevřených regálech, policích a kontejnerech. Z hlediska estetického usilujeme o jednotný styl vybavení v MŠ, tj. světlé dřevo na nábytek, doplňky z přírodních materiálů a výzdoba zejména z prací našich dětí. Od ledna 2011 jsme začali pracovat podle zásad programu „Začít spolu“ a přizpůsobujeme této myšlence i jednotlivé třídy, ve kterých jsme zřídili Centra aktivit – CA, dle zásad ZaS.

Třídy jsou průběžně doplňovány hračkami a pomůckami, je obnovováno vybavení tříd. Vybavení našich tříd respektuje věkové a individuální zvláštnosti dětí. Hračky a pomůcky jsou dětem dostupné.

Podlahová plocha odpovídá hygienickým požadavkům. Dětský nábytek je variabilní, přiměřeně vysoký dětem předškolního věku. Každá třída má své tělovýchovné náradí a náčiní, které děti používají. Umývárny a toalety jsou hned vedle tříd, umyvadla jsou v různých výškách. Odpovídají hygienickým požadavkům.

Popis tříd

KOŤÁTA – Třída je heterogenní, s kapacitou 24 dětí. Je vybavena stolečky a přenosnými židličkami. Jsou zde CA podle ZaS.

Postupně byla dovybavena CA „Dílna“ a „Domácnost“. Ostatní CA jsme vybavili již v průběhu uplynulého šk. roku a nyní půjde již jen o drobné doplňování dle potřeb a finančních možností školy. V CA „Knihy a písmena“ slouží k práci také počítač přístupný dětem s dodržováním nastavených pravidel.

Z důvodu nastavení věkově smíšených tříd, je třída vybavena různě vysokým nábytkem (židle, stoly) a umyvadla v umývárně.

CA „Ateliér“ je vybudován v samostatné místnosti spolu s CA „Voda a písek“. Byla zde přivedena voda pro jednodušší práci. Pro pohybové aktivity dětí bylo vybudováno CA Pohyb, kde mají děti k dispozici náčiní.

V herně byla vybudována nástavba – hrací patro pro děti.

Lehátka a lůžkoviny jsou uloženy ve stavebně odděleném prostoru v herně.

BERUŠKY– Tato třída je také heterogenní. Kapacita 24 dětí. Ve třídě jsou zřízena centra aktivit a děti si samy vybírají dle vlastní chuti, kde si budou hrát a označí svou fotografií zvolené centrum. Třída je vybavena stoly dle výšky dětí a mobilními židličkami. V Ca „Ateliér“ byla do třídy přivedena voda a zhotoven mycí prostor, který využívají také děti pro CA „Domácnost“ a „Voda a písek“. CA „Kostky“ je samostatně oddělené a realizují se v něm hlavně chlapci. Výhodou je, že nemusí stavby uklízet, ale mohou si je ponechat a dokončovat další den. Dostatečný prostor umožňují dětem během dne různé pohybové aktivity s tělovýchovným nářadím či náčiním, které je volně přístupné dětem v CA „Pohyb“. Byla zde vybudována také horolezecká stěna.

V herně je vybudováno hrací patro pro SČ dětí.

Také v samostatném CA „Manipulační a stolní hry“ mohou děti ponechat stavbu a postupně ji dokončovat. Pracujeme s prvky Montessori pedagogiky, které je včleněno do CA „Pokusy a objevy“. CA „Knihy a písmena“ je mimo jiné dovybaven i počítačem s dětskými výukovými programy a CD.

Pro odpočinek děti využívají lehká přenosná lehátka, která jsou označena jejich značkou a jsou uloženy v samostatné místnosti.

MYŠKY– běžná třída, která je heterogenní. Kapacita 24 dětí. Třída je rozdělena nábytkem na centra aktivit, která slouží ke skupinové a individuální práci s dětmi. Ve třídě jsou stolky pro společné činnosti a stolování dětí, PC, oddělený prostor pro konstruktivní hry, v další části je koutek pro pohybové činnosti a pro hry mladších dětí..

Přibyla další místnost z bývalé šatny a kanceláře hospodářky, kde jsme vytvořili CA Kostky, které jsme od školního roku změnili na CA Knihy a písmena. Knihy a písmena dávají prostor pro grafomotorické činnosti, práci s pracovními listy apd.

Další část třídy byla spojena s bývalou ředitelnou a jsou v ní umístěno CA - Domácnost. V domácnosti jsou skutečné spotřebiče, činnosti jsou zde plánovány vždy pod dohledem dospělého zaměstnance školy.

Nově byly zhotoveny na míru skříňky s dřezem a přivedena voda, aby mohly děti při práci v CA Ateliér používat vodu k malování a vymývání štetců.

V teplém období plánujeme činnosti také na venkovní terase a na školní zahradě (viz školní zahrada). Terasa je součástí třídy Myšek.

Nábytek, nářadí, zařízení.

Také stoly a židle mají různou výšku. Ve všech třídách je dostatečné množství hraček a pomůcek, také pracovního materiálu. Pokryje potřebu dětí v dostatečné míře a množství.

Hračky, pomůcky, náčiní.

Hračky jsou umístěny tak, aby byly na dosah dětem. Děti mají dostatek hraček a mají tak volbu při výběru hry. Také cvičební náčiní je umístěno tak, aby jej děti mohly používat. Pomůcky mají učitelky uloženy v příručních skladech, denně jsou k dispozici. Ve třídách jsou vybudována centra aktivit, která jsou označena symbolem a také háčky na fotky dětí. Třídy a herny jsou dostatečně prostorné, proto jsou CA vybaveny pomůckami, které k centru přináležejí. např. v CA Domácnost jsou indukční varné desky, trouby.

Úprava prostředí.

Učitelky ze všech tříd mají možnost vystavovat práce dětí tak, aby je ZZ mohli vidět a prohlédnout si je v klidu. Také portfólia dětí jsou ZZ přístupná. Předškoláci si sami zařazují PL do svých složek a sami si vystavují své práce, opatřují je podpisem nebo kartičkou se jménem. K tomu jsou vedeny i mladší děti.

Zahrada.

Zahrada je prostorná, přináležejí k ní ještě venkovní terasa. Zahrada má nový asfaltový povrch. Na povrchu jsou nakresleny silnice a jiné pohybové prvky. Zahrada je vybavena herními prvky pro děti a splňuje bezpečnostní standardy. V zadní části budovy je umístěno WC a umyvadlo, odpadkový koš. Také se zde nachází sklad hraček pro děti. V části zahrady jsou záhonky pro děti. V přední části zahrady je dopravní hřiště a jezírko s rostlinami. Je zde umístěn domeček, ve kterém jsou uskladněny koloběžky a odrážedla, přílby a chrániče pro děti.

V zimě mají děti k dispozici umělý svah na sáňkování. Na zahradě jsou vysázeny listnaté i jehličnaté dřeviny, keře, které jsou průběžně prořezávány. Vzrostlé stromy zajišťují v letních měsících stín a příjemné klima na zahradě.

Bezpečnost a hygiena

Bezpečnost je zajišťována průběžně. Je zajišťována přijetím údržbáře a zahradníka, kteří spravují venkovní i vnitřní prostředí. Budova i zahrada jsou pravidelně uklízeny, čištěny. Vnitřní i venkovní prostředí MŠ splňuje bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů. Teplota v zimním období je dostačující, větrání přirozené okny. Vlhkost vzduch je v normě. Osvětlení a všechny elektro rozvody v budově jsou nové. V roce 2018 byla kompletní rekonstrukce provedena zřizovatelem školy. V letních měsících teplota ve třídě Berušek dosahuje 32 stupňů. Třidu nelze vyvětrat. Po jednání se zřizovatelem jsme získali investiční příspěvek na klimatizační jednotky do této třídy.

Úprava podmínek a harmonogram zlepšování

1. Výměna krytů na topení – nechat vyrobit mobilní kryty, které budou lehce demontovatelné

a umožní tak snadnější a lepší úklid – třída Berušek a Kořat.

Z: ŘMŠ (prázdniny šk.roku 2022/2023)

2. Zajistit s pomocí zřizovatele hrací patro ve třídě Myšek.

Z: ŘMŠ(šk.rok 2023/2024)

3. Zajistit instalaci klimatizačních jednotek ve třídě Kořat z prostředků zřizovatele.

Z: ŘMŠ(šk.rok 2022/2023)

4. Obnovit stoly a židle v jednotlivých třídách.

Z: ŘMŠ, rok 2022

3.2 Životospráva

Životospráva

Strava.

Jídelníček v naší mateřské škole je sestavován tak, aby odpovídal zásadám správné výživy, aby uspokojil nároky dětského organismu, který roste a vyvíjí se a také aby dětem chutnal. Máme zpracovaný „vitaminový program“, který zajistí dostatečný přísun vitaminů ve formě ovoce a zeleniny a vitaminového nápoje. Máme plně zajištěný pitný režim, děti mají po celý den k dispozici nápoj (ovocné čaje, ovocné sirupy). V jídelníčku máme dostatečně zastoupeny mléčné výrobky, luštěniny, ryby, ve zvýšené míře děti dostávají cereální pečivo.

Dení rytmus a řád.

Denní řád našich dětí je přizpůsoben jejich věku a specifickým potřebám. Rodiče mohou děti po dohodě s učitelkami přivádět do MŠ podle svých potřeb a možností, mohou si děti vyzvednout rovněž podle svých možností nebo podle okamžité potřeby. Denní činnosti dětí vycházejí ze třídních vzdělávacích programů a mohou pružně zareagovat na nečekaný podnět nebo situaci. V průběhu dne se pravidelně opakují některé rituály, které přispívají k pocitu bezpečí a klidu našich dětí. Jsou to např. rituál pozdravu, komunitní kruh, společné stolování – (oběd), svačinky jsou postupné, dle potřeby dětí, pravidelný odpočinek po obědě, apod. S ohledem na vysoké počty dětí ve třídách využíváme ve velké míře CA, kde je možno s dětmi pracovat individuálně a mají také své soukromí, pokud chtějí.

V denním režimu jsou rovnoměrně zastoupeny spontánní a řízené činnosti, organizace dne se může přizpůsobit aktuální situaci nebo potřebám dětí.

Pobyt venku.

Pobyt venku je každodenní pravidelnou součástí denního programu dětí. Rozhodující vliv na délku pobytu venku má počasí, děti nechodí ven za silných inverzí, silného deště a větru, a za mrazu vyšším než - 10 stupňů C. Místo pobytu venku určuje učitelka podle programu činností dětí nebo podle nevšedních událostí a možností v okolí MŠ nebo ve městě. V maximální možné míře je využíván pobyt na školní zahradě, pravidelně jsou zařazovány vycházky mimo areál MŠ.

Oplocení školní zahrady je zastrané, některé části betonových podezdívek jsou vydrolené. Nesplňují již funkci estetickou, ani bezpečnou.

Volný pohyb.

Vzhledem k tomu, že prostory tříd jsou dostatečně velké, děti mají dostatek volného pohybu, který uplatňují především ve spontánních činnostech.

Aktivita, spánek, odpočinek.

Pravidelnou součástí denního režimu dětí v naší mateřské škole je odpočinek po obědě. Respektujeme odlišnou potřebu spánku jednotlivých dětí a proto máme „alternativní odpočinek“. Všechny děti se po obědě převléknou, lehnu si na lehátka, poslechnou si pohádku a relaxační hudbu. Po této relaxační části je zřejmé, které děti nemají potřebu spánku a již nepotřebují odpočívat. V takovém případě jsou dětem nabídnuty alternativní činnosti (stolní a tvořivé hry, výtvarné činnosti, pracovní listy apod. Využíváme k tomu CA, která jsou umístěna mimo spací zónu. Děti, které neodpočívají, musí respektovat spící děti a jejich činnosti musí být klidné. Děti ve všech třídách mají tabuli se svými značkami a samy si značky na spaní chystají. Paní školnice a uklízečka nachystají podle připravených značek lehátka, která jsou lehká a omyvatelná. Děti si pak samy chystají krabičky s lůžkovinami a pyžama.

Zdravý životní styl.

Pedagogové a další zaměstnanci školy jsou dětem příkladem a jsou dětem příkladem. V CA Domácnost si děti samy vyrábějí zdravá jídla dle temat, např. zeleninové saláty, polévky, ovocné dobrůtky atd.

V CA Zahrada si samy s pomocí ppedagoga zeleninu a ovoce sadí, zalévají, pečují o ně.

Děti jsou vedeny k třídění odpadu, což napomáhá k tomu, že si uvědomují potřebu chránit životní prostředí.

Úprava podmínek a harmonogram zlepšení.

1. Školení zaměstnanců školní jídelny v oblastech:

- Zařazování bezmasých pokrmů.

- Hygienické minimum

Z: vedoucí ŠJ (šk.rok 2022/2023)

každý rok

2. Ve spolupráci se zřizovatelem provést opravu oplocení zahrady MŠ.

Z: ŘMŠ (školní rok 2023/2025)

3. Upravit výši stravného dětí - zdražení energií a potravin.

Z: ŘMŠ (leden 2022)

3.3 Psychosociální podmínky

Naši učitelé respektují potřeby dětí, snaží se o to, aby se děti ve škole dobře cítily, chodily do ní rády. Upevňují pomocí her a rituálů dětská přátelství

Ve třídách máme děti se SVP, děti z rómské komunity. Nikdo není nad nikoho nadřazován, nikoho učitelky nediskriminují. Podmínky mají všechny děti rovné.

Každá třída má zpracována svá pravidla, ke kterým jsou děti vedeny. Na druhé straně je uplatňováno právo dětí na jejich názor, jsou považovány za partnery při rozhodování.

Děti jsou při příchodu postupně seznamovány s řádem třídy. Postupně si vštěpují dobu hraní, úklidu, pohybu a dalších aktivit nastavených učitelkami ve třídě.

Učitelky jsou k dětem vstřícné, naslouchají, komunikují s dětmi. Jsou empatické a s dětmi nemanipulují a nepodporují nezdravé soutěžení.

Pedagogové uplatňují ve vzdělávání dětí širokou nabídku činností, ze kterých si děti samy vybírají, mnohdy samy činnost vymyslí dle dané situace. Učitelé děti podporují také v samostatném rozhodování a úsudku.

Učitelé používají především kladnou komunikaci, vyhodnocují úspěch dítěte slovním ohodnocením, pochvalou. Podporují děti v jejich úspěšných i méně úspěšných pokusech ve všech oblastech.

Vztah dítěte a učitele je postaven na důvěře a pochopení. Děti jsou vedeny k ohleduplnosti, tvořivosti, vzájemné pomoci a podpoře.

Naši učitelé sledují chování dětí a nenásilně je formují a ovlivňují prosociálním směrem.

1. Pro lepší přehled ukládání hraček a pomůcek, vytvořit pro děti informační obrázkový systém - fotografie.

Z: učitelky ve třídách (2022 - 2024)

3.4 Organizace chodu

Denní řád.

- Každý den začínáme přivítáním a ranním úkolem, který vychází z témat (pro děti a rodiče).
- Nabízíme činnosti v CA – děti si vybírají, kde si chtějí hrát, místo označí svou fotkou.
- Společná pohybová aktivita.
- Ranní kruh – pravidelné denní rituály – určení dne v týdnu, určení měsíce, ročního období a počasí, počítání přítomných dětí, kontrola značek spících dětí, kontrola úklidu CA.
- Dopolnední svačina
- Komunitní kruh - výběr plánovaných činností v CA, označení fotkou, plnění činností v CA, zvolené CA si děti označí svou fotkou, prostor pro řešení situačních problémů.
- Hodnotící kruh – je svoláván po ukončených nepřímo řízených činnostech, děti hodnotí svou práci, úspěch, případný neúspěch, hledají příčiny PROC
- Pobyť venku

- Hygiena, stolování, oběd, hygiena
- Odpolední odpočinek – spánek – viz. psychohygienické podmínky, hry, činnosti.

Celý denní režim je flexibilní, jsou zařazovány činnosti frontální, individuální, spontánní i řízené a nepřímo řízené.

Vedeme děti k samostatnosti při výběru činností

Činnosti nabízíme v hojné míře, vždy zaměřené na daný tematický celek

Každé dítě je přijímáno od zákonných zástupců osobně učitelkou

Každé dítě je opět vydáváno pouze osobám určeným v pověření o vyzvedávání dítěte z MŠ

Při přijímání nových dětí je zvolen určitý adaptační režim (individuální), dle schopnosti dítěte přizpůsobit se novému prostředí a odloučit se od zákonných zástupců

Je vytvářen prostor pro soukromí dětí (koutky) pro klidné činnosti

Plánování je prováděno systematicky, plánují vždy obě kolegyně spolu a vychází z potřeb dětí

Vytváříme materiálně kvalitní a estetické prostředí s dobrým vybavením (pomůcky, hračky, didaktický materiál, pracovní a výtvarný materiál...)

Počty dětí ve třídách nepřekračujeme, děti z jednotlivých tříd jsou spojovány jen v nutných případech

Blíže je denní režim specifikován v jednotlivých TVP

Během celého dne jsou zařazovány pohybové aktivity. Pohyb je pro děti přirozený - spontánní PA, nebo plánovaný učitelkou - cílené PA. PA plánujeme ve třídě, venku i mimo areál mateřské školy.

Příklady PA:

- pohybové chvílky denně
- zdravotní cvičení denně, součást pohybové chvílky
- „velký“ tělocvik + otužování 1 x týdně v herně nebo venku
- pobyt venku denně, délka a obsah aktuálně dle počasí
- plavecký výcvik 12 lekcí 1x ročně
- škola v přírodě 1 x ročně 5 dnů

- jízda na koni 1x týdně dle počasí
- sportovní olympiády sezónně – zpravidla 2x ročně
- pohybová výchova 2x měsíčně – předškoláci, ZŠ Žákovská
- zumba 1x týdně odpoledne - dobrovolná aktivita
- tenisová školička pro předškoláky 1x týdně ve třídě nebo venku, TK Havířov

Během celého pobytu dětí v naší mateřské škole se učitelé a další pedagogičtí zaměstnanci školy věnují dětem. Také pobyt dětí venku je součástí vzdělávacího programu školy, proto činnosti pokračují i tam.

Zázemí dětí je zajištěno tím, že každé dítě má ve třídě své místo (šatna, umývárna, židle, lehátko...). To vše je označeno značkou dítěte. Je to jejich místo ve třídě.

Soukromí je zajištěno centry aktivit, kdy každé dítě si ve třídě najde své místečko - klid. Pokud chce být samo, oddělujeme prostor přenosnými paravany, které zajistí soukromí dítěte.

Při práci v naší MŠ je kladen důraz na:

Plné věnování dětem

Zázemí pro děti Adaptační režim

Poměr spontánních a řízených činností

Prostor pro spontánní hru

Podněcování vlastní aktivity

Podmínky pro formy činností

Osobní soukromí dětí

Potřeby a zájmy dětí

Materiální podmínky pro plánované činnosti

Počty dětí ve třídě

Úprava podmínek a harmonogram zlepšování

Spontánní a řízené činnosti jsou vyvážené.

V programu ZaS je uplatňována také nabídka činností dětem, které si samy děti vybírají a jedná se pak o nepřímo řízené činnosti.

Spontánní činnosti = přirozená hra dětí dle vlastní volby. Zpočátku musí být usměrňována pedagogem, děti jsou podporovány ke hře, učí se hru rozvíjet. postupně si jrají samostatně.

Spontánní pohybové aktivity dětí - především při PV.

Nepřímo řízené činnosti uplatňujeme při otevírání CA = nabídka činností, které učitelka naplánuje, ale dětisi samy vyberou.

Řízené činnosti = plně organizované učitelkou (návčik písni, grafomotorika, velký tělocvik, cílené PL apd...)

Prostor pro spontánní hru mají děti zpravidla od příchodu do MŠ, až po RK - cca do 8,40 hod.

Pokud je to možné, děti si nechají činnost rozestavěnou a dokončí si ji odpoledne, či druhý den.

Při PV mají děti možnost spontánních činností.

Děti jsou podněcovány k aktivitě a experimentování kvalitní nabídkou činností, především v CA Pokusy a objevy, Voda a písek, Dílna a polytechnika, Ateliér.

Tato CA zařazujeme především do nepřímo řízených činností, pokud si je děti vyberou ve spontánních činnostech je jim toto umožněno.

Děti mají možnost hrát si a provádět činnosti individuální, skupinové, kolektivní nebo ve skupinách různě velkých, které určí učitelka, pokud potřebuje cíleně sledovat chování dětí, či pokroky v určitých oblastech.

Je dbáno na osobní soukromí dětí.

Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, kterým učitelka přizpůsobuje TVP.

Návrhy na zlepšení a zefektivnění podmínek vzdělávání:

1. Vybudovat hrací patro ve třídě Myšek - zefektivnění her dětí.

T: 2022/2023

2. Vybudovat na školní zahradě zásobník přírodního materiálu pro děti a pocitový chodník.

T: 2022/2023

3. Nechat zhotovit na zahradě výukové tabule.

T: 2023/2024

3.5 Řízení mateřské školy

Řízení mateřské školy

- Ředitelka školy stanovila pravomoci a úkoly zaměstnancům, všichni s nimi byli seznámeni
- Vnitřní informační systém funguje ve dvou stupních řízení – od ŘMŠ přes zástupce ředitele k učitelkám, od ŘMŠ přes vedoucí ŠJ ke kuchařkám a od ŘMŠ přes školnici k provozním zaměstnancům – ŘMŠ představuje I. stupeň řízení, vedoucí ŠJ a školnice II. stupeň řízení
- Vnější informační systém funguje denním kontaktem se zákonnými zástupci dětí, přímo přes děti, vyvěšením na informační tabule v MŠ, na www stránkách MŠ, na informačních schůzkách, informačními letáčky a pozvánkami
- Ředitelka školy spolupracuje se zřizovatelem a s jinými subjekty (plavecká škola, veselá škola angličtiny, KDLJ, základní škola, ZUŠ, SPC Karviná, PPP, dětský psycholog, klinický logoped, Santé...) a vždy jsou stanovena jasná pravidla spolupráce
- Vypracování ŠVP je prováděno týmově, ředitelka MŠ jej písemně zpracuje, graficky upraví a zajistí vyvěšení v MŠ, na webu školy a seznámí s ním zákonné zástupce dětí
- Plánování vychází z předchozích analýz a rozborů a je využívána zpětná vazba
- Ankety mezi zákonnými zástupci i zaměstnanci slouží jako výstup pro další práci
- Všichni zaměstnanci jsou ze strany ředitelky hodnoceni pozitivně, jsou motivováni a podporováni k vzájemné spolupráci, aby práce v MŠ byla týmovou prací

Úprava podmínek a harmonogram pro zlepšování

1. Promyslet vnitřní informační systém školy. Využít k tomu nástěnku v programu Naše MŠ a pravidelně ji navštěvovat.

Z: všechny učitelky (2022 - 2025)

2. Pro rychlejší řešení daných situací, či problémů, reagovat na e-maily zaslané ředitelkou na služební e-mailové adresy.

Z: všechny učitelky (2022 - 2025)

3. Zaměřit se na provázanost diagnostiky dětí a plánování činností v TVP, zejména pak plánování IČ zacílených na konkrétní děti.

Z: všechny učitelky (stálý)

3.6 Personální a pedagogické zajištění

PERSONÁLNÍ A PEDAGOGICKÉ ZAJIŠTĚNÍ

Pedagogický kolektiv – všichni učitelé splňují potřebnou kvalifikaci, dle zákona č. 563/2004 Sb. o pedagogických pracovnících.

Ostatní pedagogičtí pracovníci mají kvalifikaci pro výkon své funkce - asistenti pedagoga.

Pedagogický kolektiv je aktivní a kreativní. Učitelky mají pozitivní vztah k dětem a mají zájem o další rozvoj školy. Koncepce mateřské školy vzniká na základě týmové práce, na návrhu a realizaci programu školy se podílejí všechny učitelky. Ve speciální třídě mají p.uč potřebnou kvalifikaci.

Zaměstnanci školní jídelny mají také potřebnou kvalifikaci pro práci ve svém oboru.

Provozní zaměstnanci jsou nedílnou součástí školy, zajišťují hladký provoz školy a podílí se na uspokojování základních fyziologických potřeb dětí. Kvalita jejich práce a jejich osobnostních vlastností přispívají k pozitivnímu školnímu klimatu.

Úprava podmínek a harmonogram zlepšování

1. VZDĚLÁVAT SE V OBLASTECH PRÁCE S DĚTMI SE SVP, ČERPAT NOVÉ POZNATKY Z OBLASTÍ PRÁCE S DĚTMI DVOULETÝMI, MATEMATICKÉ PŘEGRAMOTNOSTI, ČTENÁŘSKÉ PRGRAMOTNOSTI.

Z: všichni pedagogové (stálý)

2. Prcovat se ŠVP v systému INSPIS, generovat TVP a provádět hodnocení práce.

Z: všichni pedagogové (stálý)

3.7 Spoluúčast rodičů

Spoluúčast zákonných zástupců

- Vytváříme důvěru mezi rodiči a zaměstnanci a využíváme spolupráci jak při denních činnostech, tak při různých motivačně zaměřených projektech celé MŠ
- Naše mateřská škola je vždy rodičům otevřena, mohou kdykoliv vstoupit a účastnit se činností a her
- Denně jsou informováni o dění v dané třídě – vyvěšením na informačních tabulích, osobním kontaktem s učitelkami
- Individuálně jsou informováni v případě potřeby (vada řeči, vyslání do SPC nebo k vyřízení odkladu školní docházky či mimořádně nadané dítě) a také o celkovém pokroku svých dětí
- Pedagogové zachovávají diskrétnost a chrání soukromí rodiny
- Snažíme se nabízet rodičům poradenský servis – individuálními radami, zapůjčováním odborné literatury, přednáškami odborníků a včasným upozorněním na problémy dítěte, či na určitou výjimečnost dítěte
- Organizujeme různé společné akce pro rodiny a děti
- Představujeme rodičům program „Začít spolu“ a za jejich podpory a spolupráce jej postupně uvádíme do praxe – od 1. 9. 2011.
- Spolupracujeme úzce s výborem a členy „Klubu přátel školy“ – občanské sdružení.

Harmonogram zlepšení spoluúčasti ZZ na vzdělávacím procesu.

1. Zaměřit se na pravidelná společná setkání s rodiči na úrovni tříd, uskutečňovat na základě požadavků různé besedy, půjčovat rodičům odbornou literaturu a zkvalitnit tím poradenský servis pro rodiče.
2. Vtáhnout zákonné zástupce dětí do dopoledního programu MŠ a seznamovat je postupně se zásadami programu ZaS.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Ve všech třídách naší mateřské školy máme vřazeno jedno dítě se SVP. Na základě doporučení SPC mají děti přiděleného AP. Ten pomáhá všem dětem, které pomoc potřebují.

Všem těmto dětem poskytujeme na základě doporučení ŠPZ kompenzační pomůcky v dané ceně, nebo personální podporu v podobě asistentů pedagoga, což je dáno vyhláškou č. 27/2016 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

IVP je zpracován pouze za předpokladu, že tak určí ŠPZ.

Všechna vydaná opatření a rozhodnutí jsou projednána také se zákonnými zástupci dětí, kteří svůj souhlas potvrzují podpisem.

Ve všech třídách jsou pedagogové schopní vypracovat PLPP, který je základem pro vyšetření dítěte ve ŠPZ, se kterými úzce spolupracujeme.

Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními vždy odpovídají potřebám dětí a stanovuje je školský zákon č. 561/2004 Sb, ve znění pozdějších předpisů a vyhláška č. 27/2016 Sb.

V naší mateřské škole uplatňujeme:

- Princip diferenciacce a individualizace vzdělávacího procesu (plánování a organizace činností směrem k dětem, je stanovován obsah, formy a metody vzdělávání.
- Realizaci všech navržených podpůrných opatření.
- Rozvíjení a upevnění hygienických návyků, sebeobsluhy a samostatnosti vzhledem k věku a stupni postižení dítěte.
- Spolupráci se zákonnými zástupci dětí, ŠPZ a dalšími odborníky mimo oblast školství (lékaři, psychologové...).
- Snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy.

Úprava podmínek a harmonogram zlepšování

1. Vytvořit dítěti klidné prostředí pro plnění činností a s pomocí dospělé osoby - AP jej postupně začleňovat do kolektivu dětí.

Z: všechny učitelky a AP (2022 - 2025)

2. Využívat příspěvku z MSK Ostrava na nákup kompenzačních pomůcek, které budou dětem nápomocny při pobytu v MŠ.

Z: učitelky a AP (dle termínu SPC).

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

9. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ NADANÝCH

KVALIFIKAČNÍ PODMÍNKY:

Mezi základní podmínku vzdělávat děti s nadáním či s mimořádným nadáním spatřujeme v kvalifikaci pedagogů. V uplynulém období byla proto proškolená jedna učitelka, která má v rámci DVPP možnost a povinnost absolvovat semináře pořádané MENSOU ČR.

Získané poznatky, materiály a podněty má povinnost předávat na pedagogických radách svým kolegyním a také má povinnost pomoci s vypracováním PPP jako podkladu pro vyšetření ŠPZ.

MATERIÁLNÍ PODMÍNKY:

- Doplnění a obohacení CA didaktickými pomůckami, hrami, hlavolamy, Mutabene, Kvadrilion, LOGICO PRIMO
- doplnění literaturou žákovskou a učitelskou knihovnu
- vytváření enigmatičtých hádanek
- prohloubením spolupráce se ŠPZ získat finanční prostředky vztahující se k podpůrným opatřením včetně nákupu didaktických pomůcek
- finančně zajistit DVPP

Úprava podmínek a harmonogram zlepšování

1. Vytvořit klidné prostředí s pomůckami Montessorri.
2. Vytvořit zásobníky her pro rozvoj a upevnění kognitivních funkcí nadaných dětí.
3. vést odpolední zájmovou aktivitu podporující nadání dětí.

Termín: stálý

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

10. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET

Kvalifikační podmínky:

K dvouletým dětem je zajištěna chůva, která absolvovala odborný kurz pro chůvy, ukončený osvědčením.

Chůva bude vždy pracovat s jedním pedagogem, který určuje vzdělávací plán.

MATERIÁLNÍ PODMÍNKY:

- vybavení nábytkem a ostatním vybavením v souladu s antropometrickými požadavky

- přístupnost hraček a pomůcek
- požadavky na bezpečný pohyb
- prostory podporující tělesný rozvoj, osobní spokojenost a pohodu
- vhodné hračky (drobné díly, odpovídající úrovni těchto dětí, umožňující manipulaci, rozkládání, vkládání, zvukové hračky, napodobující běžné předměty, výtvarné potřeby)
- přiměřené množství hraček
- způsob ukládání hraček
- dostatečný počet hraček
- plyšové hračky
- dostupnost toalety, nočníky
- prostor pro přebalování dětí
- odpadkový koš s nášlapným víkem na pleny
- sprchový kout
- náhradní oblečení pro děti
- vybavení zahrady
- nepromokavá prostěradla na postýlky

PSYCHOHYGIENICKÉ PODMÍNKY:

- pravidelné uspořádání dne, které je současně natolik flexibilní, aby nikoho neomezovalo
- větší potřeba pohybu
- výrazně větší potřeba spánku
- krátkodobá koncentrace pozornosti
- potřeba delší doby na jídlo
- potřeba dopomoci dospělého při řadě činností
- prostor pro krátkodobý odpočinek kdykoliv v průběhu dne
- nutnost vybízet děti k příjmu tekutiny, udržování osobní hygieny i vyměšování a změně oblečení
- dostatečný prostor pro volný pohyb
- nastavení adaptačního programu podle potřeby
- vzdělávání provádět v malých skupinách nebo individuálně
- nevhodné potraviny – celozrnné pečivo, ořechy a mák

Úprava podmínek a harmonogram zlepšování

1. Nadále zajišťovat pomocí Šablon personální zajištění pro dvouleté děti - financování chůvy - školního asisteneta

Z: ředitelka (2022 - 2025)

2. Nechat zpracovat Dokumentaci zdolávání překážek pro dvouleté děti - PO.

Z: ŘMŠ (2022/2023)

4 Organizace vzdělávání

Druh provozu školy: Celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

Mateřská škola je trojtřídní, organizace vzdělávacího procesu probíhá ve třech třídách běžných – heterogenních.

Třída Myšek

Třída je v provozu od 6,00 – 15,30 (dle potřeby je provoz prodloužen do 16,00).

Jedná se běžnou heterogenní třídu. Tato třída je vybudována z bývalých jeslí, byla rozměrově menší než ostatní dvě třídy, proto byla ke třídě přidána původní ředitelna, samostatná ložnice pro jesle a bývalá šatna dětí. V těchto nových částech třídy byla vybudována Centra aktivit, dle zásad programu ZaS. Ve třídě je zapsáno zpravidla 24 dětí, jedno dítě se SVP. Také další prostory třídy mají vybudována CA.

Pracují zde dvě učitelky a ředitelka, a v případě, že máme ve třídě dítě se SVP ještě asistent pedagoga.

Součástí třídy je prostorná venkovní terasa, kterou p. učitelky využívají k pobytům venku, ke hrám a pohybovým aktivitám a dalším činnostem.

Třída a herna jsou zařízeny podle zásad programu ZaS, kdy jsou zřízena a vybavena centra aktivit.

V loňském školním roce přibyl v ateliéru dřez s vodou, pro jednodušší manipulaci při malování a úklidu.

Ze třídy se vstupuje přímo do šatny a na sociální zařízení.

Souběžné působení učitelek ve třídě na nastaveno od 6,00 hod. – 10,00 tj. 4 hod. denně, kdy jsou přítomny při SČ, RK, pohybové aktivitě, řízených či nepřímo řízených činnostech, přípravy na pobyt venku, pobytu venku, převlékání po PV, hygieně, oběda, hygieně po obědě a ukládání k odpočinku.

Organizace odpoledního odpočinku je nastavena tak, že děti odpočívají ve své třídě. Všichni se převlékají do pyžam a odpočívají na svém lehátku. Nespící děti si lehnou na cca 30 minut, poslechnou si pohádku, hudbu apd... Poté jsou vyzvány k převlečení a jsou jim nabízeny klidné

činnosti. Ve třídě pracuje AP s dětmi dle doporučení ŠPZ a dle pokynů učitelek. Pracuje s dětmi převážně individuálně a jejich práci dokládají danou realizací.

Třída KOŤAT

Třída je v provozu od pondělí – pátku od 7,00 – 16,00 hod.

První poschodí navštěvují děti běžných tříd, které jsou dvě.

V levé straně budovy je třída KOŤÁTEK, která je dispozičně řešena do písmene L. Jsou do ní vřazovány děti na základě sourozeneckých či příbuzenských vazeb a to na přání rodičů dětí. Třída je rovněž heterogenní. Počet dětí - 24.

Od školního roku 2017/2018 jsou do této třídy vřazovány děti mladší tří let, protože v této třídě je využíváno projektu z šablony „Chůva...“.

V přední části je umístěna třída, v zadní pak herna a lehárna v jednom.

P. učitelky dosud pracovaly podle zásad programu ZaS, kdy využívaly CA a vedly děti k samostatnosti při nabídce činností.

S přibývajícím počtem mladších dětí dojde k úpravě nabídky činností pro mladší a starší děti, kdy jedna učitelka a chůva budou dříve odcházet na PV a dříve se vracet na oběd a dříve budou odpočívat. Důraz je kladen vždy na individuální potřeby dětí.

Souběžné působení dvou učitelek je nastaveno od 9,00 hod. – 12,30 hod., tj. 3,5 hod. denně, kdy jedna učitelka pracuje s dětmi dvouletými a chůvou, druhá se staršími dětmi a asistentem pedagoga. Společně absolvují pobyt venku – pokud nejdou starší děti mimo zahradu. Organizačně jsou rozdělení při přípravě na stolování, stolování, hygieně po obědě a odpočinku.

Metody a formy práce jsou obdobně nastaveny jako ve třídě Berušek.

V herně je také místnost pro ukládání lehátek a lůžkovin, pyžama děti věší na ramínka na pojízdný stojan z důvodu větrání – hygiena.

Vedle třídy je nově vybudované CA – ateliér kde je vyvedena voda s dřezem, za kterou je ještě nově zřízeno herna pro děti ne tříleté.

Ze třídy je vstup přímo do šatny dětí a také na sociální zařízení.

Ve třídě ještě působí chůva k dětem mladším tří let, pracuje dle pokynů pedagogů a provádí činnosti naplánované v TVP. O činnostech pro ml. děti je prováděn zápis v třídní knize.

Dále je v této třídě AP k dítěti se zdravotním postižením, pracuje dle doporučení ŠPZ a podle pokynů pedagogů, pokud je to možné, plní činnosti naplánované v TVP. Práci dokladuje danou realizací. Dále je zde školní asistent, který pomáhá učitelkám s realizací naplánovaných činností.

Třída BERUŠEK

Třída je v provozu od pondělí do pátku od 7,00 – 17,00 hod.

Naproti šatny, přes chodbu je umístěna šatna dětí ze třídy BERUŠEK - heterogenní, s počtem dětí 24. Přímo z šatny se vchází do této třídy. Třída je rozlehlá, prostorná a světlá, je v ní vybudována spousta hracích koutků - center aktivit.

Součástí třídy je sociální zařízení.

V prostorách, které sloužily původně jako sklad lehátek, vzniklo krásné CA „Kostky“.

Z původního centrálního skladu TV náradí vzniklo vybouráním vstupu ze třídy CA „Manipulační a stolní hry“. Kvalitně máme vybaveno CA „pokusy a objevy“, kde děti mají možnost pracovat s různými pomůckami a materiály.

Hlavní metody práce jsou metody především prožitkové, hry, NH, kooperativní činnosti a děti jsou vedeny ke svobodné volbě z nabízených činností v CA.

Formy práce jsou především skupinové, pracujeme také individuálně a frontálně. Nabízené činnosti v CA jsou nepřímo řízenými činnostmi, při frontálních formách práce se jedná o činnosti řízené (návky, písní, básní, poslechy četby, cvičení, motivační hry na školu pro předškoláky). Nově je třída vybavena interaktivní tabulí, která je využívána jak při skupinových, frontálních, tak individuálních činnostech.

Souběžné působení dvou učitelek ve třídě je stanoveno od 10,00 - 12,30 hod., tj. 2,5 hod. denně. Souběžně působí při RK, pohybové aktivitě, dopolední svačině, nepřímo řízených nebo řízených činnostech, přípravě na PV a PV. Obě učitelky pracují stabilně na ranní směně, odpolední směnu zajišťuje další učitelka, která má stabilní konečné směny do 17,00 hod.

Ve třídě pracuje ještě AP, který byl přidělen k autistickému dítěti a pomáhá při přípravě činností učitelkám. Společně s učitelkou se AP účastní také pobytů venku, pracuje dle doporučení ŠPZ a pokynů učitelek a plní činnosti z TVP, práci dokladuje danou realizací.

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Vzhledem k tomu, že třídy jsou heterogenní, pravidla jsou následující:

- kolik dětí ukončí docházku do MŠ na konci školního roku, tolik dětí je přijato
- zařazování přiměřeného počtu děvčat a chlapců ve všech třídách
- rozdělení dětí do tříd tak, aby byl přibližně stejný počet dětí tří letých, čtyřletých, pětiletých a předškoláků ve všech třídách
- vřazování sourozenců do jedné třídy společně

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

Myšky

Souběžné působení učitelek ve třídě na nastaveno od 6,00 hod. – 10,00 hod., tj. 4 hod. denně, kdy jsou přítomny při SČ, RK, pohybové aktivitě, řízených či nepřímo řízených činnostech, přípravy na pobyt venku, pobytu venku, převlékání po PV, hygieně, oběda, hygieně po obědě a ukládání k odpočinku.

Koťata

Souběžné působení dvou učitelek je nastaveno od 9,00 hod. – 12,30 hod., tj. 3,5 hod denně, kdy jedna učitelka pracuje s dětmi dvouletými a chůvou, druhá se staršími dětmi a asistentem pedagoga. Společně absolvují pobyt venku – pokud děti nejdou starší děti mimo zahradu. Organizačně jsou rozděleni při přípravě na stolování, stolování, hygieně po obědě a odpočinku.

Berušky

Souběžné působení dvou učitelek ve třídě je stanoveno od 10,00 - 12,30 hod., tj. 2,5 hod. denně. Souběžně působí při RK, pohybové aktivitě, dopolední svačtině, nepřímo řízených nebo řízených činnostech, přípravě na PV, části PV.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Kritéria přijetí jsou zpracována v souladu s doporučením ombucmana a jsou zveřejněna ve školním řádu a před zápisem na webových stránkách a ve vitrině školy.

Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:

Individuální vzdělávání probíhá podle jasně daných pravidel.

1. o individuální vzdělávání žádají sami ZZ děti
2. škola předá ZZ strukturu vzdělávacích aktivit ze svého ŠVP
3. škola určí 2x ročně termín přezkoušení dětí (leden, červen daného školního roku)
4. škola posoudí, zda je dítě zralé na vstu do školy. Pokud ne. doporučí škola ZZ návštěvu školského poradenského zařízení, které dítěti nástup do ZŠ doporučí, nebo odloží.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

1. CHARAKTERISTIKA NAŠEHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Celá filozofie našeho ŠVP vychází z hlavních cílů a záměrů programu ZaS:

- Důraz klademe především na individuální přístup ke každému dítěti
- Vedeme děti k samostatnosti při rozhodování
- Rozvíjíme u dětí schopnosti, znalosti a dovednosti prostřednictvím činností v CA
- Klademe velký důraz na spoluúčast rodičů
- Dbáme na rozvoj osobnosti dítěte jak po stránce fyzické, tak i psychické

6.2 Dlouhodobý koncepční záměr - VIZE – VÝCHODISKA

ŠVP „Společně pod jednou střešou“ má pro školní roky 2022/2023 – 2024/2025 podtitul „**STROM**“.

Strom je charakteristický svou dlouhověkostí a také tím, že stejně, jako malé dítě se zrodí ze semínka. Semínko zakoření, sílí, roste. Stejně, jako malé dítě.

Tak jako strom mění svůj vzhled, velikost, sílu, také dítě se podobně mění a vyvíjí.

Strom má pro náš ŠVP určitou symboliku. Všechna písmena, která tvoří slovo STROM, v sobě skrývají pět oblastí daných RVP PV.

S – smysly – 5.5 Dítě a svět

Smysl je schopnost [organismu](#) přijímat určitý druh [informací](#) z okolí. Všechny pět základních smyslů má své receptory, které umožňují vnímat okolí organismu.

Další smysly: Vnímání teploty, vnímání gravitačního pole, vnímání času.

U malého dítěte se smysly vyvíjí poznáváním, pomocí her a činností (cílené rozvíjení smyslů) a běžným denním životem (automatické využívání smyslů), prožitkovým učením.

T - tělo – 5.1 Dítě a jeho tělo

Lidské tělo je označení pro veškerou hmotu, která tvoří člověka. Je tvořeno mnoha různými druhy [buněk](#), které společně tvoří [tkáně](#) a následně [orgánové soustavy](#). Ty společně zajišťují [stálé vnitřní prostředí](#) a [životaschopnost](#) člověka. Tělo se vyvíjí a roste a mění v průběhu celého života.

Děti v naší mateřské škole jsou vedeny k pohybu a činnostem, které napomáhají zdárnému růstu a rozvoji celého těla.

R – rozum – 5.3 Dítě a ten druhý

Je to schopnost lidské [mysli](#) zobecňovat jednotlivé [zkušenosti](#), pracovat s [abstraktními pojmy](#) a činit závěry z předpokladů. Je možné je rozvíjet pomocí vhodných podnětů, o které se v naší mateřské škole snažíme. Vedeme děti k samostatnému bádání, přemýšlení, k utvoření závěrů a k učení se pokusem a omylem.

O – osobnost – 5.4 Dítě a společnost

Osobnost je soustava vlastností, charakterizujících celistvou individualitu konkrétního člověka, zaměřeného na realizaci životních cílů a rozvinutí svých možností ve společnosti. Tvoří ji individuální spojení [biologických](#), [psychologických](#) a [sociálních](#) aspektů každého jedince. Utváří se ve vztazích k sobě, ke druhým, vůči prostředí a společnosti a projevuje se vždy jako celek. V naší mateřské škole dbáme na utváření osobnosti dítěte vhodnými podněty a možnostmi se individuálně projevovat.

M – myšlení – 5.2 Dítě a jeho psychika

Myšlení znamená v širším slova smyslu souhrn všech vědomých mentálních (psychických) [činností](#), v užším slova smyslu jejich nejsložitější a patrně jen člověku vlastní část, která je schopna [abstrakce](#) a [reflexe](#).

Myšlení od jednotlivých [vjemů](#) a [zkušeností](#) postupuje k obecným [pojům](#) a jejich prostřednictvím k praktickému i teoretickému zvládnutí světa. Navazuje tak na smyslové vnímání, využívá [paměti](#) a [tvořivosti](#), se svými obsahy však zachází soustavným a více méně pravidelným způsobem. Tento specifický způsob spojování, rozlišování, porovnávání a souzení podstatně souvisí s [řečí](#), která je jeho prostředkem a zároveň určujícím prostředím. Jedním takovým prostředím je naše mateřská škola.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

DLOUHODOBÉ CÍLE NAŠEHO ŠVP MAJÍ OPORU v RVP PV

Chceme, aby dítě před nástupem do základní školy

- ovládalo běžné způsoby pohybu v různém prostředí, dbalo na bezpečnost vlastní i druhých, v případě nebezpečí vědělo, jak se nejlépe zachovat a dokázalo říci „ne“ v situacích, které to vyžadují
- umělo správně zacházet s běžnými předměty, náradím a náčiním, pracovními nástroji i materiálem a zvládalo jednoduché pracovní úkony
- dokázalo přirozeně a gramaticky správně komunikovat se svým okolím, sdělovat svůj názor, formulovat otázku i smysluplně odpovědět na položenou otázku
- umělo bez ostychu vyprávět známé pohádky i vymyšlené příběhy s využitím modulace hlasu
- dokázalo řešit jednoduché myšlenkové i praktické problémy, nebálo se chybovat, nenechávalo se odradit dílčími neúspěchy
- umělo spolupracovat s ostatními, dokázalo uzavírat kompromisy a dodržovalo dohodnutá pravidla
- dodržovalo přiměřená pravidla společenského chování ve styku s dětmi i dospělými
- umělo vyjádřit svou představu, zážitek, skutečnost prostřednictvím pohybových, hudebních, výtvarných a dramatických činností
- mělo povědomí o významu životního prostředí a pomáhalo pečovat o své nejbližší okolí

5.3 Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

Formy práce využíváme různorodé, začleňujeme je dle potřeby a momentální situace:

- kooperativní forma práce
- skupinové
- frontální
- spontánní činnosti
- řízené činnosti
- nepřímo řízené činnosti
- činnosti spolupracující s rodinou

Metody vzdělávání:

Metody a formy vzdělávání uplatňovány v naší mateřské škole

Všichni pedagogové využívají široké spektrum výchovně – vzdělávacích strategií pro naplnění stanovených cílů. Uplatňují především metodu prožitkového učení, kterou považujeme za stěžejní. Prožitkové učení naplňujeme hlavně prostřednictvím exkurzí, návštěv, výletů a získané poznatky, zkušenosti a vědomosti upevňujeme hlavně metodou hry. Důležité místo v práci pedagogů má také situační učení a projektové vzdělávání.

Další metody práce využívány při práci s dětmi v naší mateřské škole:

- rozhovor
- dialog
- popis
- pozorování
- opakování
- nápodoba
- experiment
- pochvala
- odměna
- analýza
- syntéza
- prožitkové učení
- pokus a omyl
- didaktická hra
- hra
- námětová hra

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Průběh zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami:

Vytvořit optimální podmínky pro osobnostní rozvoj v rámci svých věkových a individuální možností pro co největší samostatnost a to především v komunikaci.

Systematicky a důsledně rozvíjet schopnosti a dovednosti dítěte s ohledem na jejich handicap tak, aby bylo připraveno na vstup do ZŠ.

Specifickými metodami a prostředky motivovat dítě k aktivnímu poznávání věcí a jevů kolem sebe.

Nabízet dítěti osvojení elementárních základů pro život ve společnosti, tak aby se v ní mohlo přizpůsobit a komunikovat.

Speciální metody:

metoda cvičení opakování

metoda nápodoby

metoda reedukace, kompenzace a rehabilitace

stimulační a korekční metody

Speciální zásady:

individuálního přístupu (na základě spec.eduk. potřeb)

zásada komplexnosti (důsledné dodržování celostního přístupu)

zásada přiměřenosti (akceptování druhu a stupně postižení k věku, stupně vývoje rozumových a dorozumivacích schopností)

zásada reflexnosti (reflexní zákonitost při nácviku poškozených funkcí)

Speciální pomůcky:

Logopedické zrcadlo

PC a speciálně logopedické programy

DVD a CD přehrávač

rotavibrátor

zvukové hry

Didaktický materiál:

soubory logopedických říkadel

"Brousek pro tvůj jazýček"(prof. Kábele) "Obrázková škola řeči" (Praha,SPN 1989) "Obrázkový slovník pro afatiky" (M. Truhlářová)

živá abeceda

logopedické programy na PC

S speciální hračky:

zvukové hračky (zvukové knížky, živá abeceda, zvukové pexeso) hmatové hračky (hmatové kolíčky, Kimmovy hry, rybička)

hračky rozvíjející motoriku (skákací míče, masážní míče, pěnové válečky, houpací drak, kruh na udržení rovnováhy ..)

dechové hračky (bublifuky, nafukovací balónky, frkačky)

Spolupráce s rodiči:

Informujeme rodiče: přímým ústním sdělením; vývěskami na nástěnkách.

Logohrátky pro děti s vadou řeči, zpravidla před vstupem do ZŠ

Pravidla pro tvorbu, realizaci a vyhodnocení PLPP a IVP:

Plán pedagogické podpory (PLPP) je zpracován v případě tom, že pedagog potřebuje ve spolupráci se ZZ dětí provést speciální vyšetření dítěte. Tehdy jej musí zpracovat a zaslat na příslušné SPC nebo PPP.

Školské poradenské zařízení následně vyhodnotí PLPP a vypracuje pro dané dítě další postupy, na základě kterých pedagogové pracují.

Vyhodnocení je prováděno podle diagnostických osnov a je pravidelně zaznamenáváno. Tvorba PLPP se týká i dětí v běžných třídách.

IVP vychází z doporučení příslušného SPC, které stanoví nutnost vytvořit na základě jejich doporučení IVP. Podle IVP pak pracují jak pedagogové tak AP. Zaznamenávají pokroky dítěte do daných diagnostických archů v PC, které následně vyhodnotí slovním komentářem.

Průběh zajištění vzdělávání dětí nadaných

Každé dítě je individualita a identifikovat nadání je náročné. U mnohých dětí lze konstatovat nápadný rozvoj slovní zásoby a jazykových dovedností včetně schopnosti čtení, dychtivost po získávání nových informací či motivace k intelektově náročnějším činnostem – touha vědět, jak věci fungují, schopnost spojovat zdánlivě nesouvisející věci do smysluplného celku. Samostatnost v myšlení, logických vazbách jako sčítání, odčítání. Pokud má pedagog za to, že je dítě mimořádně

nadané, odešle jej po vyplnění formuláře a konzultaci se ZZ do ŠPZ, které vyhodnotí, zda se jedná o dítě mimořádně nadané. Pokud bude ze zprávy vyplývat povinnost zpracovat IVP, bude jej pedagog zpracovávat a současně s ním pracovat.

ŠPZ může také doporučit zakoupení kompenzačních pomůcek pro rozvoj nadání daného dítěte, na jehož podkladě škola zažádá prostřednictvím výkazového formuláře o přidělení finančních prostředků na nákup doporučených pomůcek.

Na základě pozorování, pedagogické diagnostiky postupuje učitel tak:

- aby dítě, které projevuje známky nadání, mohlo smysluplně uplatnit projevy nadání v rozmanitých oblastech a zejména je rozvíjet
- využít dostupné metodiky NTC, která je ve škole k dispozici
- pozitivně přistupovat k podporování a rozvíjení nadání, obohatit činnosti, cíleněji pracovat s portfoliem dítěte
- v případě, že se jedná o velmi výrazné projevy nadání zpracovat plán pedagogické podpory ve spolupráci s učiteli, kteří jsou proškoleni Mensou ČR v oblasti metody NTC
- pokud se u dítěte projeví mimořádné nadání v jedné nebo více oblastech, doporučit zákonným zástupcům dítěte vyšetření ve ŠPZ a na základě doporučení pak vypracovat individuální vzdělávací plán

Při vzdělávání nadaných dětí se škola zaměří na:

- práci s IVP a doporučeními ŠPZ
- doplnění a obohacení didaktických pomůcek, her, hlavolamů, Mutabene, Kvadrilion...
- doplnění literatury žákovské a učitelské knihovny
- vytváření enigmatických hádanek
- prohloubení spolupráce se ŠPZ, více je oslovovat, aby si uvědomili, že i na tyto děti se vztahují podpůrná opatření včetně nákupu didaktických pomůcek
- další vzdělávání učitelů

V čem vidíme úskalí:

- nezáměr odborných školských zařízení diagnostikovat nadané děti.

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Průběh zajištění vzdělávání dětí od dvou let

Škola se připravovala na vstup dvouletých dětí do systému vzdělávání již od školního roku 2016/2017. Zapojili jsme se do projektu „Podpora školy prostřednictvím šablon“ I/1.5 Chůva – personální podpora MŠ. V daném školním roce jsme analyzovali potřeby dvouletých dětí. Zvýšené požární posouzení škola již má vypracováno, jelikož má zkušenosti se vzděláváním dětí se specifickými vzdělávacími potřebami. Získané zkušenosti jsme pak uplatnili a naplnili jsme dané podmínky potřebné k práci s dvouletými dětmi (viz. podmínky práce s dvouletými dětmi).

Od školního roku 2022/2023 využíváme šablony z OP JAK, financován z ESF a MŠMT ČR, který nám zajišťuje personální podporu dětem s individuální potřebou pomoci školního asistenta.

Při vzdělávání dětí mladších tří let budou pedagogové pracovat podle TVP a budou zohledňovat individuální možnosti dětí. Budou převažovat spontánní činnosti nad řízenými a forma převážně individuální nebo skupinová. Z metod, vhodných pro tuto věkovou skupinu, spontánní sociální učení (nápodoba), situační učení, učení hrou a činnostmi a prožitkové učení.

Při plánování budou vycházet z dostupné literatury – „Dvouleté děti v předškolním vzdělávání“ při zachování následujících principů:

- jednoduchosti
- časové nenáročnosti
- známého a nejbližšího okolí
- smysluplnosti a podnětnosti
- dostatku prostoru a času pro hru a volný pohyb

Výstupy, které by dítě mělo zvládnout na konci třetího věku:

- zvládnout chůzi do schodů i ze schodů
- jezdit na tříkolce
- překonat vzdálenost skokem
- navlékat korálky
- napodobit vertikální, horizontální a kruhové čáry při kresbě
- stát na jedné noze
- jíst lžící
- převléknout se
- s dopomocí používat toaletu, umýt si ruce
- znát a pojmenovat viditelné části svého těla
- projevovat samostatnost v sebeobsluze
- zapamatovat si krátké říkanky
- sestavit větu o třech slovech
- rozlišit barvy
- mluvit o sobě v první osobě

- rozlišit v množině 4 prvků, když předmět zmizí, hledá jej
- znát své jméno, pohlaví
- chápat, že pomocí obrázku může vyjádřit něco konkrétního
- půjčit druhému hračku
- znát jména ostatních dětí
- spolupracovat s druhými při rozvíjení námětových staveb
- poznat některá povolání podle výrazného oblečení
- jmenovat každodenní činnosti, předměty denní potřeby, základní druhy jídel
- znát stálé místo předmětů ve školce, které používá
- znát běžné dopravní prostředky
- mít povědomí o běžných přírodních jevech – slunce, mraky, vítr, déšť, sníh
- poznat a správně označit běžné druhy ovoce a zeleniny
- poznat druhy zvířat
- rozlišit základní barvy, tvary, velikost (třídít, až později pojmenovat, třídít vždy podle jedné velikosti)
- začínat chápat vztahy v prostoru nahoře, dole, vedle, vpředu, vzadu

Vzdělávací nabídka vychází z TVP:

- smyslové a psychomotorické hry
- námětové a spontánní hry
- didaktické hry
- společné rituály
- práce s lepopřelý, později s knihou
- jednoduché tvůrčí výtvarné, pracovní činnosti (modelína, plastelína, prstové barvy)
- hry s pískem, vodou, přírodninami
- činnosti zaměřené na manipulaci s různými pomůckami
- pohybové chvílky s říkadly, hry na tělo, motivovaná cvičení, pohybové a hudebně pohybové hry
- aktivity venku na terase, školní zahradě
- přirozené poznávání blízkého okolí, prostředí, sezonní činnosti
- první vlastní pokusy, experimenty a pokusy (voda, barvy....)
- činnosti zaměřené k sebeobslužným činnostem
- divadla, slavnosti

5.6 Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Cílem poskytované jazykové přípravy dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je, aby při přechodu na základní školu měly takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky v základní škole a dosáhnout školního úspěchu.

Pedagogové mateřské školy poskytují dětem-cizincům a dětem, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí potřebnou podporu při osvojování českého jazyka již od jejich nástupu do mateřské školy.

Při práci s celou třídou, ve které se vzdělávají i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, pedagogové uzpůsobují didaktické postupy a děti cíleně podporují v osvojování českého jazyka u těchto dětí.

V souladu s platnou právní úpravou v situaci, kdy v mateřské škole, budou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání, bude zřízena skupina nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu bude rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory mohou být zařazeny do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

Pomůcky na podporu osvojení českého jazyka:

obrázky

didaktický materiál

digitalizované pomůcky

obrázkové seriály

kostky s písmeny

pohádky s příběhem

zásobník básní, písní, říkadel a rozpočítadel

Metody práce na podporu osvojení českého jazyka:

rozhovory s dětmi a dospělými

situační hry

námětové hry

popis obrázků

stolní hry

opakování slov, vět

nácvik básně s porozuměním obsahu

skládání obrázkového seriálu s komentářem

didaktické hry

spolupráce se ZZ

spolupráce s logopedy, logopedickým asistentem

6 Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky

6.1.1 Forma vzdělávání: Denní

6.1.1.1 Růst

Název integrovaného bloku	Růst
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	<p>Smyslem tohoto IB je rozvíjet základy vyrovnané a zodpovědné osobnosti dítěte. Činnosti a události napomohou dětem k tomu, aby byl jejich rozvoj všestranný. IB podpoří u dětí samostatnost, rozhodování, smyslové vnímání i radost z úspěchu. Připraví je také na vyrovnání se s neúspěchem a na to, že názory druhých jsou stejně hodnotné, jako názory jejich. Připraví je na to, že život ve společnosti má svá pravidla, která se musí dodržovat.</p> <p>Dále děti prostřednictvím IB povedeme k plnění povinností a následné odpovědnosti za své činy a jednání. U dětí budou rozvíjeny všechny smysly. Smysl je schopnost <u>organismu</u> přijímat určitý druh <u>informací</u> z okolí. Všechny pět základních smyslů má své receptory, které umožňují vnímat okolí organismu. Ty budeme u dítěte rozvíjet pomocí vzdělávacích činností a her.</p> <p>Povedeme děti k tomu, že nejen ony "ROSTOU", ale také vše okolo nich se mění, vyvíjí a roste.</p>
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<p>Z integrovaného bloku "RŮST" - vychází tematické celky, které slouží jako východisko pro plánování dílčích témat, zpracovaných v Třídních vzdělávacích programech.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rostlinstvo 2. Živočichové 3. Příroda

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)</p> <p>rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškodit, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně</p> <p>řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“</p> <p>nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným</p> <p>naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit</p> <p>poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p>
<p>se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)</p>	<p>osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě</p> <p>osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy</p> <p>rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit</p>	<p>chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé</p> <p>dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair</p> <p>naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit</p> <p>utvořit jednoduchý rým</p> <p>prožívat radost ze zvládnutého a poznaného</p> <p>chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé</p> <p>pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p> <p>vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.</p> <p>dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair</p> <p>rozhodovat o svých činnostech</p> <p>domluvit se slovy i gesty, improvizovat</p>
<p>ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit</p>	<p>vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách</p>	<p>mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí</p> <p>zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)</p> <p>vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)</p> <p>porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole</p>

6.1.1.2 Větve

Název integrovaného bloku	Větve
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Smyslem IB je dát dětem do povědomí co vše se skrývá pod pojmem zdravý životní styl, zdravý životní návyk v oblastech nejen lidského života. Prostřednictvím záměrných činností spojených s prožitkem, zážitkem, situačním učením bude důraz kladen i na rozvoj a zlepšování pohybové zdatnosti a obratnosti s tím, aby děti si uvědomily a přijaly zodpovědnost za své zdraví i zdravé životní prostředí. Osvojit si poznatky, vědomosti i schopnosti nejen o bezpečí, ale také skrytá nebezpečí města, přírody a v tom případě zvažovat rizika vědět, jak si poradit, na koho se obrátit. ITB směřuje k cíli, aby děti byly v harmonii samy se sebou a získaly zájem životní prostředí aktivně ochraňovat.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Z IB vycházejí uvedené tematické celky, které jsou základem pro zpracování dílčích témat ve třídách a blíže budou rozpracovány v Třídních vzdělávacích programech. <u>Tematické celky:</u> Profese Naše tělo Zdraví Sport Dopravní prostředky Bezpečnost

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	rozhodovat o svých činnostech postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým	rozvoj kooperativních dovedností	nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem		vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	rozvoj a užívání všech smyslů	formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si (nového, změněného, chybějícího) vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad spolupracovat s ostatními vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	uvědomění si vlastního těla poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	zachovávat správné držení těla pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>nečekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)</p> <p>uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)</p> <p>uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou</p>
<p>dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)</p>	<p>osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě</p> <p>osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí</p>	<p>rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých</p> <p>mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)</p> <p>zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)</p> <p>mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy</p> <p>koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
		uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
		zachovávat správné držení těla

6.1.1.3 Plody

Název integrovaného bloku	Plody
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Smyslem tohoto IB je blízkost a souznění s přírodou a k pochopení, že přírodu je nutné chránit a plánovaných činností, výletů, experimentů se budou děti seznamovat s přírodními ději. Pochopí vzájemné vztahy mezi živou a neživou přírodou, osvojí si elementární poznatky i funkce ekosystému, se zaměřením na poznávání negativních změn ve svém okolí. Podpořit v dětech vnímání sebe sama jako součást přírody, ukázat na její rozmanitost, krásu, pestrost i záludnost.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Ovoce Zelenina Další plody Přírodní jevy

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	<p>věcem</p> <p>mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte</p> <p>zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)</p> <p>vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení</p> <p>prožívat radost ze zvládnutého a poznání</p> <p>zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)</p>
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	<p>formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat</p> <p>učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)</p> <p>vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)</p> <p>sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech</p> <p>vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	všímat si změn a dění v nejbližším okolí osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)

6.1.1.4 Kořeny

Název integrovaného bloku	Kořeny
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět

Název integrovaného bloku	Kořeny
Charakteristika integrovaného bloku	Smyslem tohoto IB je posílit u dětí vnímavost k rozdílnosti tradic, rituálů, zvyků v různých společenstvích (v rodině, městě, ČR, jiných zemích, minoritách), upevňovat pravidla a seznamovat se s tradicemi naší vlasti, města, mateřské školy. Ruku v ruce s tradicemi bude rozvíjen také vztah ke svátkům. Prostřednictvím situací a plánovaných činností si budou děti rozvíjet znalosti tradic i vzhledem k minulosti, získají povědomí o kulturním dědictví (lidová slovesnost, symboly, památky...), bude posilován k naší planetě Zemi. Pomocí her a činností jim budou nabízeny informace o vesmíru, moři, Antarktidě...Budeme záměrně sledovat přírodní jevy a počasí.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Přírodní jevy - změny Počasí Roční období Koloběh vody Multikultura Naše Země Vesmír

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	rozvoj kooperativních dovedností	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair rozhodovat o svých činnostech nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky</p>	<p>vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí</p>	<p>domluvit se slovy i gesty, improvizovat</p> <p>pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat</p> <p>uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)</p>
<p>má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije</p>	<p>vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností</p> <p>poznávání jiných kultur</p>	<p>chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené</p> <p>respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti</p> <p>zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)</p> <p>vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení</p> <p>vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)</p>
<p>řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová</p>	<p>seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu</p>	<p>vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost		<p>povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)</p> <p>osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi</p> <p>orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)</p>
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	vytváření základů pro práci s informacemi	<p>chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase</p> <p>projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon</p> <p>poznat napsané své jméno</p> <p>rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci</p> <p>zorganizovat hru</p> <p>zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)</p>
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je	seznamování se světem lidí, kultury a umění,	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	všímat si změn a dění v nejbližším okolí respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)

6.1.1.5 Koruna

Název integrovaného bloku	Koruna
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Smyslem tohoto IB je nastavit u dětí pozitivní vztah k učení, schopnosti tvořivě myslet, kooperovat. Prostřednictvím situací, plánovaných i badatelských činností vést děti k posilování dětské zvědavosti i zájmu a radosti z objevování. Naučit děti pracovat v technickém prostředí s informacemi a začít si uvědomovat, že poznatky jsou ve vzájemných souvislostech. Položit elementární základy k potřebě být aktivní k životu, i běžným situacím, nebát se chybovat a tím posilovat vztah k prostředí - Zemi, ve

Název integrovaného bloku	Koruna
	<p>kterém dítě žije.</p> <p>Vstup do kolektivu vrstevníků je pro dítě náročná situace, heterogenní třídy mají klad v tom, že vstupuje do kolektivu malý počet dětí a dítě se učí od dětí naprosto přirozeně. Dětem jsou vštěpovány základy k plnění povinností, a to nejen doma a ve školce, ale do budoucna ve škole. Tím vytváříme u dětí základy pro celoživotní učení a vstup do moderní společnosti.</p>
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<p>Integrovaný blok "KORUNA" má v sobě skryté tematické celky, které jsou základem pro tvorbu dílčích témat, která zpracovávají učitelky ve svých Třídních vzdělávacích programech.</p> <p><u>Tematické celky:</u></p> <p>Knihy Pohádky Škola Pravidla Tradice Svátky</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	<p>zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)</p> <p>zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)</p> <p>zorganizovat hru</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) zachovávat správné držení těla
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj společenského i estetického vkusu	vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)</p> <p>vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách</p> <p>chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)</p> <p>nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným</p> <p>poznat některá písmena a číslice, popř. slova</p> <p>řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“</p> <p>osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi</p>
<p>užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích</p>	<p>osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)</p>	<p>vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)</p> <p>zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)</p> <p>vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách</p> <p>chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)</p> <p>nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným</p> <p>poznat některá písmena a číslice, popř. slova</p> <p>řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“</p> <p>osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi</p>
<p>se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy</p>	<p>poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)</p>	<p>chápat slovní vtip a humor</p> <p>adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřít se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>prostředí pohody</p> <p>chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé</p> <p>pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat</p> <p>prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)</p> <p>přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit</p>
<p>se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům</p>	<p>rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí</p>	<p>ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)</p> <p>zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)</p> <p>postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí</p> <p>zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		nástroji, běžnými pracovními pomůckami ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem zachovávat správné držení těla
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídít soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným poznat některá písmena a číslice, popř. slova
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma sledovat očima zleva doprava poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno poznat některá písmena a číslice, popř. slova
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči domluvit se slovy i gesty, improvizovat sledovat a vyprávět příběh, pohádku
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody</p> <p>bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.</p> <p>spolupracovat s ostatními</p>
<p>se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu</p>	<p>vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách</p>	<p>vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)</p> <p>zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.</p> <p>utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)</p> <p>vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)</p> <p>začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti</p> <p>vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.</p>
<p>je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným</p>	<p>vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)</p>	<p>dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)

6.1.1.6 Kmen

Název integrovaného bloku	Kmen
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	<p>Smyslem tohoto IB je pevnost vazeb a vztahů, vybudovaných na základních lidských hodnotách. Děti jsou vedeny pomocí tematických celků a jejich rozpracování k ohleduplnosti, lásce, péči, sounáležitosti, pomoci a k dodržování pravidel ve společnosti, v rodině, skupině.</p> <p>Prostřednictvím situací a plánovaných činností si budou děti rozvíjet znalosti a získají povědomí o životě ve městě na vesnici, seznámí se s jednoduchým rodokmenem své rodiny. Budou položeny základy k řešení problémů, schopnosti komunikovat. Připraví se na roli budoucího školáka.</p>
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Z integrovaného bloku "KMEN" vychází tematické celky, které jsou podkladem pro tvorbu dílčích témat, zpravidla dvoutýdenních, ta jsou blíže rozpracovaná v Třídních vzdělávacích programech. Tematické celky: Dítě Rodina Domov

Název integrovaného bloku	Kmen
	Město x vesnice ČR Ekologie

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase chápat slovní vtip a humor popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	rozvoj schopnosti sebeovládání	uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		přizpůsobovat jim své chování
	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
		ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
		pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
		poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
		prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
		všímat si změn a dění v nejbližším okolí
		zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	<p>zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)</p> <p>začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti</p> <p>všímat si změn a dění v nejbližším okolí</p> <p>vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)</p> <p>učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)</p> <p>rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci</p>
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	<p>navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho</p> <p>odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná</p> <p>porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad</p> <p>být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem</p>
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	<p>uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je</p> <p>uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
výhodou		<p>svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)</p> <p>uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)</p> <p>vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)</p> <p>pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat</p>
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	<p>zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami</p> <p>vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení</p> <p>rozhodovat o svých činnostech</p> <p>nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným</p> <p>řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	<p>zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)</p> <p>utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)</p> <p>bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.</p>
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	<p>rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci</p> <p>poznat napsané své jméno</p> <p>poznat některá písmena a číslice, popř. slova</p> <p>záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost</p>
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat	<p>chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí</p> <p>mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte</p> <p>orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi</p> <p>porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole</p> <p>vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)</p>
<p>se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout</p>	<p>ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými</p>	<p>chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé</p> <p>chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)</p> <p>bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.</p> <p>začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti</p>
<p>chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky</p>	<p>rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání</p>	<p>navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho</p> <p>prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) prožívat radost ze zvládnutého a poznaného přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit domluvit se slovy i gesty, improvizovat
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	získání relativní citové samostatnosti	odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	rozvoj schopnosti sebeovládání	uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí ve známých a opakujících se situacích a v

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování

6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Popis zpracování TVP

- Všechny integrované bloky vycházejí z oblastí v RVP PV a v každém z nich jsou vždy zastoupeny vybrané očekávané výstupy ze všech pěti oblastí. Integrované bloky jsou závazné pro všechny třídy. Určují širší obsahový rámec, ve kterém se všechny třídy pohybují.
- Smysluplnost a praktičnost obsahové části vzdělávacího programu je pravidelně hodnocena z hlediska školy i jednotlivých tříd (viz. evaluační a hodnotící systém MŠ).
- Školní vzdělávací program je otevřený, přístupný dodatkům i změnám, které vyplynou z konkrétních zkušeností při jeho realizaci.

KRITÉRIA PRO TVORBU TEMATICKÝCH CELKŮ DO TVP

1. Tematické celky vychází z integrovaných bloků stanovených v ŠVP.
2. Učitelé si generují zpravidla dvoutýdenní témata přímo ze ŠVP - Inspis portál.
3. Ke konkrétnímu tématu jsou vygenerovány klíčové kompetence, díčí cíle a očekávané výstupy.
4. Učitelé si dopisují do TVP činnosti, kterými směřují k dosažení klíčových kompetencí pomocí drobných cílů, které si sami učitelé napíší do TVP.
5. Učitelé si současně vygenerují také evaluaci, která vychází z daných vygenerovaných záměrů. Dle potřeby si je upraví.

6. Použité metody, vedoucí k naplnění cílů jsou (optimálně) z 50% názorné a praktické, kdy dochází k prožitkům dětí. Uplatňujeme také metodu kooperativního učení. Formy práce s dětmi jsou především individuální a spontánní, zařazujeme i činnosti řízené, nepřímo řízené, u předškolních dětí uplatňujeme také formy frontálních a konkrétně cílených činností.
7. V plánovaných činnostech je zastoupeno všech pět vzdělávacích oblastí z RVP PV (v optimálním případě rovnoměrně, může být i nerovnoměrně).
8. Plánované činnosti umožňují evaluaci stanovených cílů.

Rozpracované metodiky pro pravidelné aktivity (rozcvičky, logopedická cvičení, metodiky, textové zásobníky, zásobníky písní, básní, cvičení apod.) jsou nepovinnou součástí TVP.

Soubor povinných a nepovinných součástí TVP tvoří třídní dokument, který je cílený, plánovitý, systematický a funkční pro konkrétní skupinu dětí (třídu).

Písemná týdenní příprava je součástí třídní dokumentace, která slouží třídním učitelkám pro jejich vlastní práci a je plánovaná zpravidla na dva týdny.

6.3 Dílčí projekty a programy

Vzhledem k tomu, že se projekty mění, nejsou součástí ŠVP, jsou vloženy do Ročního plánu práce.